

Libris

Respect pentru oameni și cărți

MADELEINE BRENT

PIATRA CAPRICORNULUI

Traducere: DIANA CONSTANTINESCU

Editura LIDER

București

I.S.B.N.: 973-9343-32-5

THE CAPRICORN STONE

Copyright © 1979 Souvenir Press Ltd.

Toate drepturile asupra ediției în limba română sînt
rezervate **Editurii LIDER - București**

1

De cînd mă știu, aproape în fiecare săptămînă mama are cîte o presimțire și ne avertizează că ne așteaptă un dezastru. Prorociriile ei nu sînt niciodată explicite, calamitatea care ne paște este întotdeauna neprecizată. Cu toate acestea, pare ciudat că n-a prezis nimic în săptămîna anterioară sosirii la Latchford Hall a celor doi londonezi care au adus cu ei o nenorocire atît de neașteptată și de mare, încît avea să ne distrugă familia și să-mi schimbe viața într-un mod ce mi s-a părut inimaginabil.

În după-amiaza aceea fierbinte de iulie, cînd cei doi bărbați au sosit la ușa casei noastre de pe povîrnișurile dulci din afara satului Wynford, eu nu eram prezentă. Mă aflam la două mile distanță, la marginea bărganului. Ședeam la soare, în fața vechii colibe a lui Tom Kettle, și schițam ceva, alene, cu creionul pe blocul de desen. Alături de mine, Tom mînuia un sfredel imens pentru a găuri un bușean spre a face din el corpul din lemn de ulm al unei pompe.

Desenînd, eu ridicam din cînd în cînd privirea și mă încruntam, prefăcîndu-mă că mă enervez din cauză că azuriul de deasupra noastră nu era pătat de nici un nor, iar cerul era

Libris

prea desăvârșit pentru gusturile mele artistice. Dacă ar fi fost acolo, Nannie Foster m-ar fi muștrat pentru figurile pe care le făceam. Ea nu ținea cont că ajunsese deja la vîrsta de douăzeci și unu de ani. „Exagerarea expresiilor faciale nu este potrivită pentru o lady, domnișoară Bridie.“ Auzeam această afirmație încă de pe vremea cînd eram suficient de mare pentru a o înțelege, dar tot nu mă dez bârasem de obiceiul meu. Indiferent de emoția care mă încerca, surpriză sau derută, plăcere sau tulburare, fața mea era tentată s-o exteriorizeze cu prea multă emfază.

Nannie Foster făcuse tot ce putuse în acest sens; la fel cele două guvernante pe care le avusesem, ca și profesoarele de la pensionul la care învățasem.

„Nu rînji așa, domnișoară Bridie!“

„Sînt convinsă c-or să-ți iasă ochii din orbite dacă ridici sprîncenele mai sus de atît, fetiço.“

„Pentru numele lui Dumnezeu, copilă, nu mai rîde cu atîta poftă!“

„Draga mea, termină cu grimasele astea! Nu faci decît să te ocupi de o traducere în limba franceză, nu ești în agonie.“

Probabil că n-am depus suficiente eforturi pentru a scăpa de acest obicei. La școală, iar acum la colegiu, mi se părea că prietenii mă consideră amuzantă. Fără nici un dubiu, acesta era motivul pentru care nu încercasem să mă schimb. Mă străduiam să le fac pe plac. Cum nu aveam șanse să devin suficient de frumoasă pentru a-mi fi admirată înfățișarea sau destul de deșteaptă spre a fi respectată pentru creierul meu, trebuia să mă mulțumesc cu calitatea de a-i face pe oameni să rîdă, chiar dacă rîsul lor era uneori răutăcios. Dar, cel puțin, reușeam întotdeauna să-l determin pe Bernard să rîdă cu mine, nu de mine, or acesta era cel mai important lucru, deoarece

Bernard Page din Lowestoft, un tînăr arhitect în plină ascensiune, era logodnicul meu. Urma să ne căsătorim în vara următoare.

Ridicînd privirea de pe blocul de desen, am studiat lanul de grîu copt care se întindea dincolo de coliba lui Tom. Mi-aș fi dorit să pot reprezenta nenumărații maci răspîndiți printre spice. Erau niște pete sîngerii superbe pe fondul auriu al lanului, care bucurau ochii, dar care cu siguranță nu aveau să-l bucure pe arendașul care va veni să culeagă recolta. Cimpul și coliba nu formau decît fundalul desenului meu. Figura centrală urma să fie însuși Tom Kettle.

Tom se născuse în același an și în aceeași zi cu regina Victoria, deci amîndoi ajunseseră la sfîrșitul celui de-al optulea deceniu de viață. Bătrînul era, prin naștere, un „om al mlaștinilor“, dar după ce se înrolase în armată și luptase în Războiul Afgan se stabilise în East Suffolk, la două sau trei mile distanță de coastă. Însă cu toate că trăia deja de peste jumătate de secol singur în această colibă, sătenii continuau să-l considere străin. Pentru ei, regiunea Fens*, aflată la o distanță de cincizeci de mile spre vest, era o altă lume, un univers în care fermierii nu știau nimic despre vaci, ci numai despre porci și despre existența unor animale „producătoare de carne de vită“.

Tom nu se ocupa nici de agricultură, nici de creșterea animalelor. Toată viața nu lucrase decît mobilă de bucătărie și pompe din lemn de ulm, lucru pe care continua să-l facă și acum. Sfredelul din fier pe care îl utiliza chiar în acest moment avea un ax a cărui lungime ajungea la aproximativ trei metri și jumătate și a cărui secțiune era cam de dimensiunea încheieturii mîinii mele. Iar piesa în formă de T de la capătul

*Mlaștinile (regiune mlăștinoasă din Cambridgeshire și Lincolnshire).

libris

său avea deschiderea egală cu deschiderea brațelor lui. Bătrînul tocmai își aduna toate puterile pentru a învîrți imensa unealtă. Tija acesteia era susținută de o frînghie atașată de un țaruș solid, înfipt în pămînt, iar tăișul elicoidal de la capătul opus se afla cufundat adînc în butucul de ulm, fixat pe un suport înclinat, și înainta lent, scobindu-l pentru a realiza corpul pompei. Unii fermieri începuseră să folosească noile pompe metalice, dar acestea nu erau considerate prea sigure. Tom Kettle făcuse pompe care funcționau lin, fără nici un fel de șocuri, chiar și în prezent, după treizeci de ani de utilizare. Pompele din fier nu avuseseră încă timp să demonstreze că sînt la fel de trainice.

Trecuse jumătate de oră de cînd vorbisem ultima dată cu el, jumătate de oră de muncă intensă, după care își permitea în sfîrșit să ia o altă pauză. Lăsînd din mîini masiva piesă de acționare a sfredelului, își împinse pălăria veche spre spate, scoțînd la iveală moțul sur de păr, își șterse fața cu baticul pe care îl purta la gît fie vară, fie iarnă, și veni să se așeze lîngă mine, pe banca din lemn de stejar. În umbra mesei de lîngă bancă se afla un fel de ciubăr din pînză groasă, umplut cu puțină apă, în care se răcea o cană de metal cu capac, plină cu bere. Luînd cana, el trase o dușcă zdravănă, își șterse buzele, se uită puțin la schița mea, după care, în sfîrșit, vorbi:

– Nu-i rău.

– Nu, domnule Kettle, nu-i rău, l-am aprobat rîzînd. Majoritatea desenelor mele nu sînt rele, dar uneori simt că ar fi bine să fac ceva cu adevărat valoros.

– Nu-l pot avea chiar toate pe vino încoa', dom'șoară Bridie.

– Oh, știu, am replicat, gheboșîndu-mă și lăsînd colțurile buzelor în jos. Era numai o dorință...

El chicoti.

– Nu folosește la nimic, dorința adicălea. Sînteți norocoasă că v-ați procopsit cu nițică învățătură, dom'șoară Bridie. Trebuie să fi stat o bună perioadă în școala aia.

Eu am dat din cap și i-am vorbit cu un puternic accent local, propriu Suffolk-ului:

– Mda, mi-a părut lungă și plicticoasă.

Tom Kettle mă cunoștea de cînd mă născusem și știa că în copilărie avusesem două guvernante, că apoi mă dusesem la pensionul de fete din Colchester și că acum eram studentă la colegiul Girton, care își avea sediul în frumoasa clădire din cărămidă roșie, la trei mile distanță de Cambridge. Pentru un om care nu călcase niciodată pragul unei școli, perioada mea de educare trebuia să pară într-adevăr destul de lungă.

– Deci, acu' vă măritați cu flăcăiașul ăla, zise el, după care mai luă o gură de bere.

– Da, trebuie să ne căsătorim anul viitor, în iunie. Sînt foarte emoționată, Tom.

El se gîndi puțin.

– După aia, o să continuați școala?

– Oh, Doamne, nu. De Paște plec de la Girton.

Citeam materia cerută pentru Tripos, examenul final de licență al secției de limbi moderne, dar fără nici un scop precis, așa încît măritișul nu mă obliga să renunț la ceva important.

După o scurtă pauză, Tom zise:

– Norocos flăcău... acest domn Page al matală.

Auzindu-l, am întors spre el ochii plini de mirare.

– Bernard? Oh, sînt convinsă că majoritatea oamenilor consideră că eu sînt cea norocoasă, Tom.

– Oamenii! spuse el cu un profund dispreț.

Am rîs. Tom era un celibatar convins, care nu agreea deloc femeile. Totuși, nu-mi dau seama de ce, eu am fost

Libris
Respect pentru băneii și carti

întotdeauna o excepție pentru el. Dar chiar și așa, acum îmi făcuse un compliment deosebit de rar și m-am îmbujorat de plăcere. Trecuse mult timp de când mă resemnasem, acceptînd ideea că sînt o fată cam neîndemînică, necioplită și oarecum simplă, însă în unele momente îmi era imposibil să nu regret că nu semăn mai mult cu sora mea cea mică. Kate avea optsprezece ani. Minionă și frumoasă, ea se mișca cu grația cu care se mlădiază florile în adierea vîntului. În afară de asta, era înzestrată cu un talent muzical remarcabil.

Dacă n-aș fi iubit-o atît de mult, aș fi fost geloasă pe ea pentru că Dumnezeu o binecuvîntase cu o serie de calități care mie îmi lipseau cu desăvîrșire. Eu nu aveam nici măcar ambiție, fiind întotdeauna tentată să plutesc comod în orice direcție binevoiau să mă ducă valurile destinului. Abia reușisem să trec de Little-Go, cum era numit primul examen ce trebuia susținut pentru a putea fi acceptat la Girton. Iar acum mă ocupam de limbile moderne numai fiindcă mă pasiona subiectul. Știam că mă număr printre elevii care trec cu chiu – cu vai prin școală, neavînd șanse să se bucure de un viitor promițător. În plus, Universitatea Cambridge nu conferea titluri și femeilor, ceea ce însemna că noi intram acolo numai pentru a obține diplome de onoare. Deci, cum nu mă așteptam să termin facultatea cu succes, era de presupus că nu făceam altceva decît să-mi pierd vremea continuînd să mă duc la cursuri.

Dar lucrul acesta nu mă deranja peste măsură, deoarece nu simțeam imboldul de a-mi folosi timpul altfel. La colegiu aveam o serie de prietene care mă plăceau suficient, probabil fiindcă le amuzam – nu prin afirmații inteligente, ci prin felul în care vorbeam, mă mișcam și arătam. Dacă o fată sărea în picioare și exclama „Dumnezeule, mi-am lăsat notițele pe undeva pe coridorul de jos!“, celelalte n-o luau prea mult

în seamă. Dacă însă cea care sărea eram eu, Bridie Chance, toată lumea izbucnea în rîs. Fusesem fericită la Girton și așteptam cu nerăbdare să mă întorc pentru a-mi petrece acolo ultimele luni de școală. Dar nerăbdarea cu care așteptam să devin soția lui Bernard, să încep o viață nouă, era cu mult mai mare.

Lîngă mine, Tom Kettle își puse cana cu bere la loc, în apa rece, și împinse ciubărul la umbră. Apoi se ridică de pe bancă.

– Peste juma' de oră o să-mi beau ceaiul. Rămîneți pentru un blid cu păsat, dom'șoară Bridie?

Păsatul la care se referea era făcut din grîu fiert în lapte, cu scorțișoară și zahăr – o rețetă foarte agreată prin părțile noastre.

Înainte de a-i răspunde, mi-am aruncat privirea spre micul ceas de aur pe care îl primisem de Crăciun, de la tata.

– Mulțumesc, domnule Kettle, dar curînd va trebui să plec. Astăzi este ziua de pian al surorii mele. Signor Peroni vine de la Londra o singură dată pe săptămînă pentru aceste lecții. Se va ocupa de ea toată după-amiaza și va trebui să ajung acolo înainte ca profesorul să plece pentru a prinde trenul de întoarcere. Mama nu suportă să joace rolul de gazdă pentru oricine. Se enervează. În timpul vacanței preferă să-mi dea mie sarcina asta.

Bătrînul clătină din cap, încruntîndu-se.

– Păcat că mama matală este atît de vrăjită de prezicătoare. Dacă s-ar fi născut în una dintre orele la care se aude dangătul clopotului, Ipocritele ar fi păzit-o de vrăji.

Măi auzisem de multe ori afirmația aceasta. În Suffolk, bătrînii spuneau că cei născuți la orele trei, șase, nouă sau douăsprezece nu pot fi vrăjiți. „Ipocritele“ erau niște ființe supranaturale miniaturale, care trăiau printre noi. Tom Kettle

nu era nici pe departe singurul om ferm convins de acest lucru. Pe plita din cărămidă a căminului său, ca și pe multe alte plite ale căminelor din regiune, se aflau așa-numitele „pînișoare magice”; de fapt – arici de mare fosilizați.

Tom se întinse, scuipă în palme, apucă zdravăn piesa de antrenare a sfredelului și porni la treabă. După ce l-am studiat cîteva clipe, m-am hotărît să-i schițez capul și umerii, încercînd să reprezint cît mai bine pe fața lui bărboasă și înăsprită de vînturi, efortul extraordinar pe care îl făcea chinuindu-se să învîrtească tăișul imensei unelte în corpul dur ca fierul al butucului de ulm.

Dar în timp ce creionul meu aluneca rapid pe hîrtie, am realizat că aveam puține speranțe să-mi perfecționez vreodată limitatul meu talent artistic. Motivul era lipsa de concentrare. Fie că făceam schițe în creion sau tuș, fie că pictam cu acuarele, mintea îmi zbură întotdeauna în altă parte. Acum, de exemplu, mă gîndeam la Kate și la faptul că mama îi va duce foarte mult lipsa începînd din luna septembrie, cînd sora mea avea să plece la Londra pentru a urma cursurile Colegiului de Muzică „Prințul Consort”.

După cum afirmase Nannie Foster în vremea copilăriei noastre și după cum mai susținea și acum adesea, nu existau pe acest pămînt două surori mai deosebite ca noi. Kate făcea totul cu pasiune, fie că scria o scrisoare sau cînta la pian, fie că plîngea sau rîdea, fie că iubea sau ura. Sora mea era o ființă a celor mai ciudate dispoziții sufletești, a toanelor și a contradicțiilor. Nu rareori mi se întîmpla s-o văd în clipa asta furioasă la culme pe mine, iar în clipa următoare plină de remușcări și afecțiune. În comparație cu ea, eu eram o fată banală, care nu putea trăi nici fervoarea, nici frămîntarea ce-i confereau lui Kate un aer debordant. Cu toate acestea, ne înțelegeam bine. Nu aveam resentimente față de ea nici măcar

pentru faptul că era, evident, copilul favorit al tatălui nostru; mi se părea pur și simplu natural. Mai mult decît atît, mă bucuram foarte mult pentru ea că urma să studieze la Colegiul de Muzică „Prințul Consort”, deși nu-mi plăcea să-mi închipui cum va fi atmosfera de la Latchford Hall în lipsa ei. Cum tata era plecat aproape tot timpul, numai bătrîna Nannie Foster urma să-i țină de urît mamei.

Amintindu-mi de tata, mi-am simțit inima crescînd de bucurie, știind că avea să se întoarcă de la Paris în cursul săptămînii următoare și să rămînă cu noi pînă la mijlocul lunii septembrie. Tata era un bărbat înalt, cu păr des, castaniu, ce-i cădea în bucle pe tîmple, cu ochi depărtați, veșnic surîzători. Părea că aduce soarele în casă chiar și în cele mai geroase zile de iarnă. Atmosfera din locuința noastră se modifica instantaneu o dată cu venirea lui, deoarece el era opusul taților severi și sobri ai unora dintre colegele mele de la colegiu. Poate că singele irlandez îl făcea pe Roger Chance să fie altfel decît domnii pe care îi întîlneam ocazional la școală. Spun „poate” deoarece nu știam prea multe despre moștenirea lui irlandeză. Tata vorbea rareori despre copilăria pe care o petrecuse la Dublin și scăpase aproape complet de accentul specific al celor de acolo. În plus, avea darul oratoriei și îi plăcea să spună mii de povești, multe dintre ele exagerate peste măsură.

Cînd tata era cu noi, întregul Latchford Hall fremăta de vervă și rîsete. Pînă și mama ajungea să pară împăcată cu lumea, în loc să se complacă într-o stare de permanentă neliniște și confuzie. Nannie Foster pufnea ori de cîte ori îl vedea și se încrunta, prefăcîndu-se a-i dezaproba stilul nepăsător, așa cum făcuse întotdeauna – cel puțin de cînd îmi aduceam eu aminte – dar în inima ei nu era mai puțin mulțumită decît noi să-l vadă revenind acasă.

Nannie Foster venise la noi la o vîrstă înaintată. Cînd Kate fusese înscrisă la pensionul pe care îl urmam și eu, ea rămăsese la Latchford Hall pentru a-i ține companie mamei. Acum Nannie avea aproape șaptezeci de ani. „Dumnezeu fie cu noi, dar mai ești pe aici, femeie?“, se plîngea tata cu o falsă uimire ori de cîte ori se întorcea din străinătate. „Credeam că a trecut multă vreme de cînd ai fost răpită de un flăcăiandru chipeș.“ La aceste cuvinte, Nannie ridica țațoșă capul și își tuguia buzele: „Nû se cade să vorbești așa în fața acestor tinere, domnule Chance. În afară de asta, este prea tîrziu să fiu răpită de un bărbat. Singurul care mă va lua de aici va fi Netrebnicul Negru.“

Netrebnicul Negru era o creatură legendară proprie poveștilor tradiționale din Norfolk, mai exact un cîine negru monstruos, cu un singur ochi, roșu ca focul, plasat în mijlocul frunții. Se spunea că ar hoinări în nopțile furtunoase pe cîmpuri și poteci, urlînd de-ți îngheța sîngele în vene. Dacă-l zăreai, era semn sigur că vei muri în maximum un an.

Înainte de a veni la Latchford Hall, Nannie mai fusese angajată, timp de douăzeci de ani, la două sau trei familii de vază din Norfolk. De aceea, deși își petrecuse deja o perioadă aproape la fel de lungă în casa noastră, se considera, în maniera tipică celor din Norfolk, a fi oarecum superioară locuitorilor din Suffolk. Și astăzi în ciuda faptului că, la drept vorbind, nici nu era originară din estul Angliei, ci din Londra.

Din multe puncte de vedere, atît Kate, cît și eu ne simțeam mai în largul nostru în preajma ei decît în prezența mamei, Nannie Foster fiind cea care se ocupase mai mult de noi pînă la plecarea noastră la pension. Drept urmare, nici sora mea și nici eu nu aveam un accent deosebit. Asta nu însemna însă că nu puteam vorbi ca cei din Suffolk și chiar o făceam cîteodată pentru a ne amuza. Limba de aici era atît de

tărăgănată și de plină de regionalisme, încît pentru orice neavizat părea o limbă străină. Din punctul acesta de vedere, avînd o ureche mai fină și un talent înăscut pentru imitare, Kate se descurca mai bine ca mine.

Un chicot de-al bătrînului Tom Kettle îmi întrerupse reveria. Făcînd o pauză, acesta își sprijinise coatele de piesa robustă de acționare a sfredelului.

– Arătați caraghios cu pălăria aia pusă așa, dom’șoară Bridie, îmi spuse el.

Aveam o pălărie din pai, prinsă cu panglică sub bărbie, pe care o împinsesem spre nas pentru a-mi apăra ochii de razele soarelui. Auzindu-l, am ridicat mîinile și mi-am pus-o la loc cu un gest larg, care îl făcu să chicotească din nou. Apoi am închis blocul de desen și m-am ridicat, îndreptîndu-mă spre Daisy, care stătea între hulubele cabrioletei, mișcîndu-și somnoroasă urechile pentru a le descuraja pe impertinentele muște.

– Trebuie să plec, domnule Kettle. Îți mulțumesc că mi-ai permis să te desenez.

– A fost plăcerea mea, dom’șoară Bridie.

Cu aceste cuvinte, bătrînul îmi întinse mîna pentru a mă ajuta să urc în cabrioletă, după care o conduse pe Daisy pe lîngă colibă, scoțînd-o în mica potecă din spatele acesteia. Daisy era un ponei docil, pe gustul meu. Kate îl prefera pe Saladin, un cal mult prea nărvaș pentru mine.

– Sper ca întîlnirea cu domnul Chance să fie plăcută, îmi spuse Tom Kettle. Mare păcat că mama matală are o sănătate foarte șubredă.

Printr-o sănătate „foarte șubredă“, localnicii înțelegeau că persoana în cauză nu se simțea deloc bine.

– Îți mulțumesc, domnule Kettle. Voi veni să te mai vizitez săptămîna viitoare.